

Vademecum Rzeczpospolitej

Dobra Firma Vademecum: ZUS po 1 maja. Transportowcy

24.05.2004, TM BP

Dobra Firma Vademecum

Transportowcy

Tomasz Major, Beata Pawłowska

Spis treści

Inaczej wyglądają zasady ustalania właściwego ustawodawstwa ubezpieczeniowego osób zatrudnionych na obszarze Unii w transporcie drogowym, lotniczym, kolejowym, żegludze śródlądowej oraz marynarzy.

Generalnie wykonujący pracę na obszarze Unii podlegają systemowi zabezpieczenia społecznego jednego państwa. Unika się w ten sposób niepożądanym sytuacji, w których dana osoba nie podlega żadnemu systemowi lub też podlega kilku w różnych krajach członkowskich. Zasady tej nie sposób jednak odnieść do zatrudnionych w przedsiębiorstwach transportowych. A to dlatego, że ich praca często polega na przemieszczaniu się między różnymi państwami unijnymi; trudno zatem wskazać precyzyjnie miejsce jej wykonywania. Dlatego dla zatrudnionych w transporcie drogowym, lotniczym, kolejowym oraz w żegludze śródlądowej przewidziano specjalne normy kolizyjne.

NA LĄDZIE I W POWIETRZU

Członek personelu lądowego lub powietrznego pracujący zwykle na terenie kilku krajów unijnych w przedsiębiorstwie, które prowadzi w transporcie międzynarodowym na cudzy lub własny rachunek przewóz osób lub towarów koleją, drogą lądową, powietrzną lub żegluga śródlądową oraz ma siedzibę w państwie członkowskim, podlega przepisom tego ostatniego kraju.

Decyduje zatem miejsce siedziby przedsiębiorstwa zatrudniającego.

PRZYKŁAD 1

Polak jest zatrudniony w czeskiej firmie zajmującej się transportem samochodowym. Jego praca polega na przewozie towarów do innych państw członkowskich. Jest on objęty czeskim systemem zabezpieczenia społecznego, ponieważ firma transportowa ma siedzibę na terenie Czech.

Od reguły tej istnieją dwa wyjątki, gdy osoba jest:

- zatrudniona w oddziale albo stałym przedstawicielstwie przedsiębiorstwa transportowego poza państwem członkowskim, w którym przedsiębiorstwo ma siedzibę; wówczas podlega ona przepisom kraju, gdzie jest ten oddział lub stałe przedstawicielstwo,

PRZYKŁAD 2

Francuskie linie lotnicze mają przedstawicielstwo w Polsce. Zatrudniają w nim m.in. obywateli francuskich. Do tych ostatnich stosuje się polskie (a nie francuskie) prawo o zabezpieczeniu społecznym.

- zatrudniona w przedsiębiorstwie transportowym, ale pracę wykonuje przeważnie w państwie członkowskim, w którym ma miejsce zamieszkania; jest ona objęta przepisami kraju, w którym mieszka. Nawet wtedy, jeśli jej pracodawca nie ma tu ani oddziału, ani stałego przedstawicielstwa.

PRZYKŁAD 3

Polak zamieszkuje na stałe w Niemczech i jest zatrudniony w firmie zajmującej się żegluga śródlądową na Renie. Główna jej siedziba jest we Francji, w Niemczech nie ma stałego przedstawicielstwa ani oddziału. Mimo to osoba ta podlega niemieckiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych.

